

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 2. oktober 2016

Kirkedag: 19.s.e.Trin/B

Tekst: 1 Mos 28,10-18; 1 Kor 12,12-20; Joh 1,35-51

Salmer:

SK: 731 * 26 * 164 * 334,1-2+5

LL: 731 * 26 * 335 * 164 * 356,2 * 334,1-2+5

”Hvor er dette sted frygtindgydende! Det er jo selve Guds hus, det er himlens port!” Det er Jakobs udbrud og erkendelse efter sin oplevelse af, at ”Herren er i sandhed på dette sted, og jeg vidste det ikke!” Det er en følelse, som historien har mange eksempler af mennesker på. Mennesker, der måske ikke engang forventede at finde Gud, og som pludselig oplever at befinde sig i et øjeblik og et sted, hvor Himmel og jord forenes i en åbenbaring, hvor det guddommelige og det jordiske, hvor Gud og mennesker pludselig befinder sig synligt i samme bevidsthed. Synligt i ånden, synligt for øjnene, det kan være så forskelligt; men det afgørende er, at mennesker har fornemmet, at – for nu at blive i Jakobs billedsprog, at porten til Himlen stod åben, og mennesket fik lov at være i foreningen mellem himmel og jord.

I Bibelen har vi altså en Jakob. Vi har også flere af den slags eksempler og oplevelser i Bibelen. Vi har også den slags oplevelser i almindelige menneskers liv. Sådant mere kendt og spektakulært er journalist Charlotte Rørths oplevelse af at stå ansigt til ansigt sådan helt fysisk med Jesus i et kapel i Spanien i 2009. Det er i hvert tilfælde, hvad hun fortæller om i sin bog om oplevelsen og livet derefter. En oplevelse, der blev debatteret heftigt i medierne og kirkelivet, da bogen udkom, med kommentarer der spændte lige fra højlydte hallelujaklange til forfatter Knud Romers *Du bør gå til psykolog*.

Derimellem mere bibelsk funderede argumenter for eller imod muligheden af en sådan oplevelse, og en sådan tilsynekomst af Jesus. Jeg kan ikke og skal ikke bedømme Charlotte Rørths oplevelse. Men jeg skal og vil være skeptisk overfor mange af indvendingerne imod det mulige i hendes oplevelse, fordi jeg er nervøs for, at vi begrænser Jesu tilkendegivelse og muligheder. Ikke på den måde, at vi sætter grænser og bestemmelser op for, hvordan Jesus kan give sig til kende for mennesker; for det tror jeg ærligt talt ikke, han tager sig af. Men jeg kan godt være nervøs for, at vi begrænser os selv, og dermed afskærer os selv fra muligheden for at møde, se, erkende og erfare Jesus. Jeg kan godt være nervøs for, og nu ikke bare i forhold til Charlotte Rørth, men helt generelt for os mennesker, at vi når derud, hvor mennesker kun kan møde Jesus og være – som en Jakob – i Guds hus, når alle intellektuelle perspektiver og muligheder går op i en højere enhed. Jeg tror, at vi nogle gange skal lytte til den slags fortællinger med en sund skepsis; men også åbne for, at det er muligt for nogle mennesker. Vi skal passe på, vi ikke begrænser Guds muligheder i vore liv, Guds muligheder for at møde os og skabe os et Guds hus. Jeg kan godt frygte, at hvis Jakob i dag kom ind i vort samfund og fortalte om sin nat med himmelstigen, så ville han teologisk blive fejlet ud, og nogle ville måske også have sendt ham til psykolog.

Vi skal passe på, vi ikke begrænser Guds muligheder i vore liv, Guds muligheder for at skabe os et Guds hus. Jakobs ord om Guds hus fik et nyt perspektiv for mig i denne uge. Vi havde bisættelse i Lille Lyngby Kirke. Familien ønskede, at kisten skulle blive stående efter højtideligheden, og først køres væk, når de selv var kørt. Og normalt prøver jeg i sådanne situationer at overtale familien til at bære ud, og det af flere årsager, bla. fordi det er min erfaring, at det kan give et følelsesmæssigt bagslag, at de levende vender ryggen til den døde og går fra. Det er noget helt andet, at det er den døde, der

køres væk, for det er den døde, der har forladt. Men nogle familier kan bare ikke klare det med at se en rustvogn køre væk. Ofte har jeg held med overtalelserne, og de fleste kan bedre klare rustvognens forsvinden, end at vende ryggen til. Men familien i denne uge ville ikke lade sig overbevise. Og det havde ikke noget med rustvognen at gøre. Argumentet var et helt andet. Jeg kan tillade mig at tage det med i dag, da jeg også brugte det i prædikenen ved bisættelsen. Familiens argument var, at afdøde ved bisættelsen i sin kiste blev sat ind i Guds hus, ind til Gud; og der var en særlig glæde og trøst i at efterlade hende dér, hos Gud. Argumentet blev fremført af et af børnebørnene, der sluttede af på en måde, så jeg ikke havde flere indsigelser mod at lade kisten stå, for som hun sagde: Og hos Gud er godt at være!

Når mennesker, når vi, kommer til den erkendelse, så er det ikke vores fortjenestes skyld. Så er det, fordi vi på en eller anden måde får lov at opleve, hvad vi måske ikke vidste, at ”Herren er i sandhed på dette sted...” Jesus viser sig for os.

Jesus viser sig for os på forskellig vis, hvilket evangeliet om Jesu kaldelse af de første disciple fortæller om. I forlængelse af denne beretning ligger det lige til højrebenet at lade discipelkaldelsen være budskabet til os i dag. Jeg har selv gennem tiden hørt også gode prædikener over denne tekst med det som tema. Gode prædikener, der satte fokus på menneskers måde at høre kaldet på og reagere på det. Det ligger også lige til højrebenet at lade discipelkaldelsen få fornyet aktualitet i nutidens disciple, altså at fokusere på kaldet til os til at følge Jesus. Der er ikke noget forkert i at fokusere på dette i teksten.

Og dog, så vil jeg alligevel godt flytte fokus. Flytte fokus fra discipelkaldelse til Jesus-åbenbaring. Evangeliet til i dag handler om, at Jesus viser sig for mennesker.

Det gør han på forskellig vis. Dels gennem andre menneskers fortælling, hvor først en Johannes og senere nogle af de kaldte disciple fortæller om Jesus til andre, dels ved at Jesus selv mødes med dem og taler med dem. Og nogle følger ham med det samme og bliver hos ham, for der er godt at være; mens andre er mere skeptiske. Der er ikke langt fra Natanaels ord til Filip: "Kan noget godt være fra Nazaret." Der er ikke langt fra Natanael til Knud Romers: Du burde gå til psykolog! Og i den sammenhæng er der faktisk ikke så meget nyt under solen. Indvendinger, skepsis eller forundring og glæde i kølvandet på Charlotte Rørths oplevelse med Jesus, er i princippet de samme som vi efterfølgende møder i først evangelierne, siden i kirkehistorien, og i dag også i helt almindelige menneskers stillingtagen til Jesus. Og som jeg sagde tidligere, så gælder det både i dag og på Jesu tid, at der er fare for, at mennesker begrænser sig selv for Guds muligheder. Og tankevækkende nok, er det menneskets intellekt, der sætter begrænsningerne. Det er som om, at jo mere vi forsøger kun at forstå, hvem Jesus er, jo mere begrænser forstanden for forståelsen. Det ligger så nær at sige med Natanael: Kan noget godt være fra Nazaret.

Kan Jesus være Guds lam, som Johannes proklamerer? Kan Jesus være Menneskesønnen? Kan Jesus være ham, i hvem himmel og jord forenes, og vi ser himlens port åben til Guds hus? Er det ved Jesus, at vi skal se det større, som han siger til Natanael?

I næste salme, *Øjne, I var lykkelige*, går Grundtvig fra at beskrive og forholde sig til mennesker i Jesu samtid, der så og oplevede Jesus til at beskrive og forholde sig til mennesker, der i nutiden ser og oplever Jesus. Derfor hedder det i sidste vers:

Øjne, I er lykkelige
I, som ser Guds Søn på jord!

Grundtvig skriver med udgangspunkt i nogle ord af Jesus i Lukasevangeliet, hvor Jesus siger: ”Salige er de øjne, som ser det, I ser.” Når Grundtvig skriver lykkelige, mener han salige.

At være salig er ikke at nå den fulde forståelse. Salighed er ikke noget, vi kan opnå. Salighed er noget, vi kan modtage. I bibelsk forståelse er salighed at være bragt til målet, at være bibragt en fylde; det er at være genstand for en andens handlinger, og i salighedens sammenhæng, handler det om, at vi er genstand, mål, for Guds handlinger.

At se Jesus som den, han åbenbarer sig, hvilket han gør på forskellig vis for forskellige mennesker, handler ikke så meget om at forstå, som det handler om at lade være at begrænse sig for Guds muligheder i eget liv. Smider vi begrænsningerne er muligheden åben for, at vi lige pludselig helt uventet ser os stående i Guds hus, hos Gud, hvor der er godt at være, med udsigt til både himmel og jord, forenet og med porten åbnet af Menneskesønnen, Guds lam. Da – for at sige det med Grundtvig: vokser livets træ op af rode. Da skal vi få meget større ting at se, end vor forstand begrænser os imod.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen